ላዕለዋይ ትምህርትን ዩኒቨርሲቲን

ኣብ ስዊዘርላንድ፣ ክልተ ዓይነት ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ኣለዋ፦ ዩኒቨርስቲታትን Hautes écoles spécialisées (ዩኒቨርስቲታት ተግባራዊ ሳይንስን፣ UAS)። ኩለን ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ስርዓት ቦሎኛ ይኽተሉ፦ ስርዓት ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ኤውሮጳ። ብመልክዕ ቀጻሊ ትምህርቲ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ምክትታል እውን ይከኣል እዩ።

ስርዓት ላዕለዋይ ትምህርቲ

ኣብ መንጎ ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ስዊዘርላንድ፣ ኣብ መንጎ ዩኒቨርሲቲታትን ዩኒቨርሲቲታት ተግባራዊ ሳይንስን ፍልልይ ይግበር። ኣብ ዩኒቨርሲቲታት ተግባራዊ ሳይንስ ኣስተምህሮ ኣብ ተግባር ዝተመርኮሰ እዩ፤ ኣብ ዩኒቨርሲቲታት ድማ ምናልባት ስነ-ሓሳባዊን ኣካዳሚያውን እዩ።
ክልቲኦም ዓይነታት ኣብያተ ትምህርቲ ሓደ ዓይነት ዋጋ ኣለዎም። ንሳቶም ድማ ስርዓት ቦሎኛ፣ ስርዓት ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ኤውሮጳ ይኽተሉ። ኣብ መወዳእታ ትምህርቶም፣ ተማሃሮ ኣብ መላእ ኤውሮጳ ኣፍልጦ ዝረኸበ ዲፕሎማ ይረኽቡ፦ ማለት ናይ መጀመርታ ዲግሪ (ኣስታት 3 ዓመት ትምህርቲ) ድሕሪኡ ድማ ማስተርስ ዲግሪ (ኣስታት 2 ዓመት ትምህርቲ)።

ናብ ላዕለዋይ ትካል ትምህርቲ ምቕባል

ምስ ናይ ስዊዘርላንድ ናይ ብስለት ዲፕሎማ፣ ናብ ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ምእታው ውሕስነት ኣለዎ። ናይ ወጻኢ ሃገር ትምህርቲ ምዝዛም ምስክር ወረቐት ብኣውቶማቲክ ኣፍልጦ ኣይወሃቦን እዩ።
ኣብቲ ክትመሃሩሉ እትደልዩ ላዕለዋይ ትካል ትምህርቲ ብቐጥታ ክትምዝገቡ ኣለኩም።
እቲ ናይ ምቕባል ረቛሒታት ከከም ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ይፈላለ እዩ።
ንኣብነት፣ ገለ ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ፈተናታት የካይዳ ወይ ድማ ናይ ልምምድ ስራሕ ይጠልባ።
ብሓፈሻ፣ ጽቡቕ ኣፍልጦ ናይ ቋንቋ ፈረንሳ ወይ ጀርመን የድሊ። ብዘይካ ምሉእ ብምሉእ ብእንግሊዝኛ ቋንቋ ዝቐርብ ትምህርቲ።
እቲ Centre d'orientation scolaire et professionnelle et de psychologie scolaire(ማእከል መምርሒ ቤት ትምህርትን ሞያን ስነ-ኣእምሮ ቤት ትምህርትን፣ COSP) ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ዕድላት ትምህርቲ ኣብ ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ብነጻ ሓበሬታ ይህብ።

ላዕለዋይ ሞያዊ ትምህርቲ

ኣብ ጎኒ ናይ Hautes écoles (ተግባራዊ ሳይንስ ዩኒቨርስቲታት፣ HES)፣ ናይ Ecoles supérieures (ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ፣ ES) እውን ኣለዋ።
ኣብዘን ኣብያተ ትምህርቲ፣ CFC ዘለዎም ሰብ ሞያታት ናይ ES ዲፕሎማ ክረኽቡ ይኽእሉ እዮም። እዚ ዲፕሎማ እዚ ምስ ዲፕሎማ HES ማዕረ ደረጃ ኣለዎ፣ ግን ድማ ዝያዳ ግብራዊን ናብ ስራሕ ዘተኮረን እዩ።

ቀጻሊ ትምህርቲ

ሰብ ሞያ ቀጻሊ ትምህርቲ ብምኽታል ፍሉይ ሞያ ክህልዎምን ሞያዊ ፍልጠቶም ከዕምቑን ይኽእሉ። ከም ፈደራላዊ ዲፕሎማ ወይ ድማ ፈደራላዊ ምስክር ወረቐት ዝኣመሰለ ዲፕሎማታት ክረኽቡ ይኽእሉ እዮም።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮሹራት ቡለቲን)

www.bonjour-jura.ch/ti/ecole-et-formation/les-etudes-superieures-et-luniversite